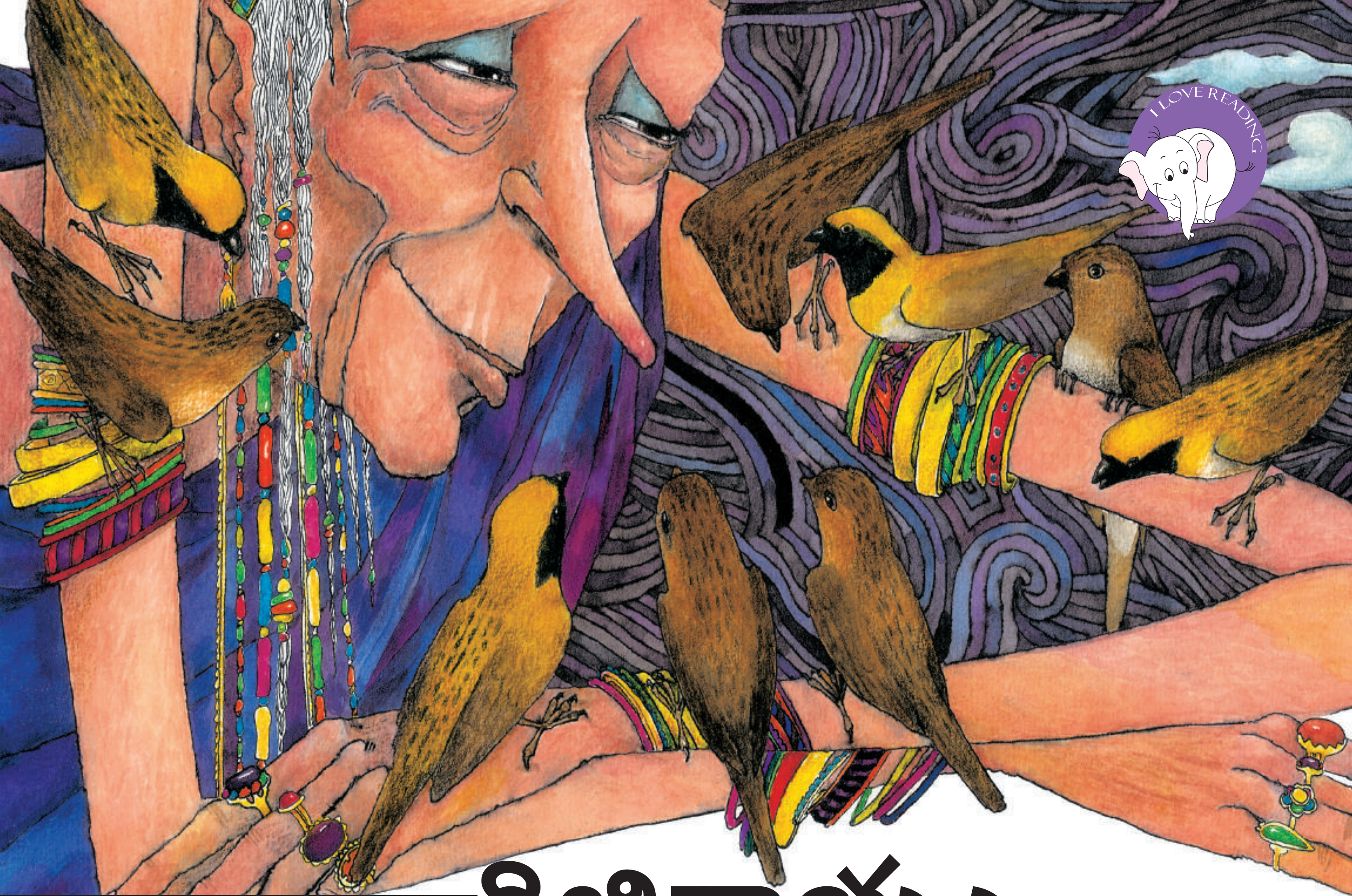

గిజిగాళ్ళు - మిణుగురులు

గోపిని కరుణాకర్ । బొమ్మలు వేసినవారు అతను రాయ్

కథ ప్రచురించిన 300m థింక్ బుక్ నుంచి

చాలా కాలం క్రితం, ఒక రోజు రాత్రి గిజిగాడు పక్షులు దేవుళ్ళ రాజ్యానికి ఎగురుకుంటూ వెళ్లి తమకు కాంతిని ఇవ్వమని వేడుకున్నాయి.

“దేవుడా, దేవుడా!” అంటూ ఆ గిజిగాళ్ళు ఇలా చెప్పాయి.

"ఆడవారు కాంతి కోసం
దీపాలు వెలిగిస్తారు."

"నాగుపాములకు
నుదుటన నాగమణి
ఉంటుంది, అది వాటికి
కాంతిని ఇస్తుంది."

“గుడ్లగూబల కళ్ళు చీకట్లో మిలమిలా మెరిసిపోతూ ఉంటాయి.”

కానీ
మా గూళ్ళలో
రాత్రి వేళ చీకటిగా
ఉంటోంది.
రాత్రిపూట పిల్లలు
నిద్రలేస్తే చాలా
భయపడిపోతున్నారు.

దయచేసి మాకు
కూడా కాంతిని ఇవ్వు!
అని వేడుకున్నాయి.

దేవునికి ఈ గిజిగాళ్ళంటే
ఇష్టం. నవ్వుతూ, “నేను
మీకు సహాయం చేస్తాను,
బుజ్జి మిత్రులారా!
తప్పకుండా మనం
కలసి ఆలోచిద్దాం.
దీనికి ఒక
పరిష్కారం
కనిపెడదాం”
అని చెప్పారు.

కాబట్టి వాళ్ళంతా
ఒకచోట చేరి
ఆలోచించడం
మొదలుపెట్టారు.

ఇంతలో ఒక
గిజిగాడికి ఓ
ఆలోచన వచ్చింది.

''చందమామను, ఆకాశానికి
రుద్దితే, చంద్రుడి నుంచి
దూళి వస్తుంది. ఆ దూళి
పైకి ఎగురుతుంది, అవే
మిణుగురులు
అవుతాయి.'' అని
చెప్పింది.

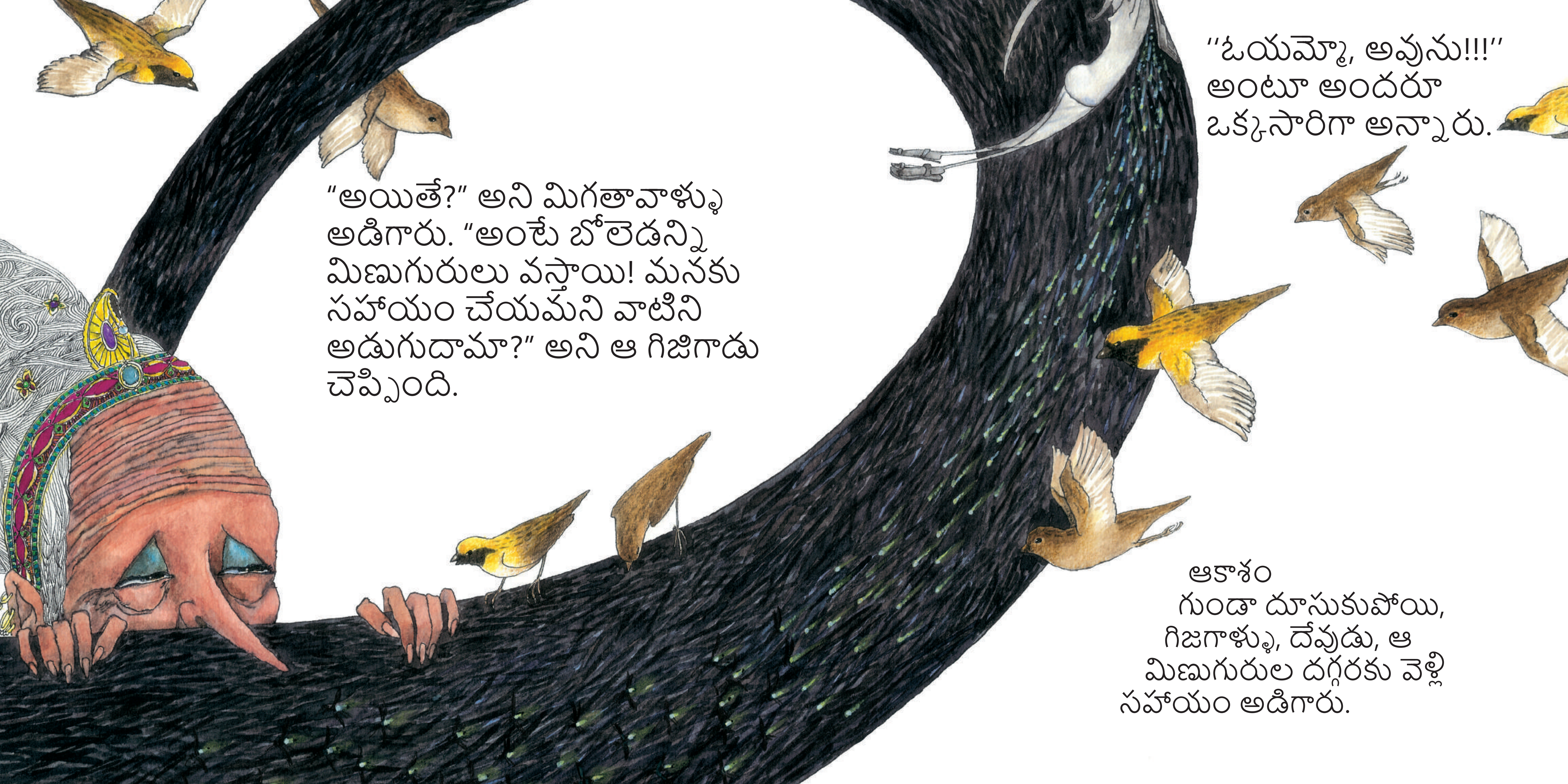

“అయితే?” అని మిగతావాళ్ళు అడిగారు. “అంటే బోలెడన్ని మిణుగురులు వస్తాయి! మనకు సహాయం చేయమని వాటిని అడుగుదామా?” అని ఆ గిజిగాడు చెప్పింది.

“ఓయమ్మో, అవును!!!” అంటూ అందరూ ఒక్కసారిగా అన్నారు.

ఆకాశం గుండా దూసుకుపోయి, గిజగాళ్ళు, దేవుడు, ఆ మిణుగురుల దగ్గరకు వెళ్ళి సహాయం అడిగారు.

మిణుగురులు,
గిజగాళ్ళు చెప్పింది
అంతా విన్నాయి.
వాటిని స్నేహితులుగా
చేసుకున్నాయి.

“మీకు సహాయం చేయడం
మాకు సంతోషమే” అని
చెప్పాయి.

“మీ గూళ్ళను మెత్తటి మట్టితో తయారు చేసుకోండి.” అని మిణుగురులు చెప్పాయి.

“మేము వచ్చి అందులో ఉంటాం, కాంతిని ఇస్తాం. కాబట్టి మీ చిన్నారులు ఇక చీకట్లో ఉండక్కరలేదు.”

అందుకే, అప్పటి నుంచి గిజిగాళ్ళ గూళ్ళు, చంద్రుడి నుంచి రాలిన ధూళి కణాలైన మిణుగురుల మృదువైన కాంతితో వెలిగిపోతున్నాయి.

సహాయపడే చిన్న పురుగులు

మిణుగురుల లాగే, మరికొన్ని రకాల చిన్న చిన్న జీవులు కూడా ప్రకృతిలో ఇతర జంతువులకు, మనుషులకు సహాయపడుతున్నాయి. ఇక్కడ కొన్ని చిన్నజీవుల పేర్లు ఉన్నాయి, వాటిని అవి చేసే సహాయంతో జత చేయగలరా?

1. రుచికరమైన తియ్యటి పదార్థాన్ని తయారు చేస్తాయి, ఎలుగుబంట్లకు, మనుషులకు దానిని చూస్తే నోరు ఊరిపోతుంది.

2. అందంగా ఉంటాయి. విభిన్నంగా ఉండే మచ్చల వల్ల వాటికి గుర్తింపు ఉంది. రైతులకు బాగా సహాయం చేస్తాయి.

3. శుభ్రం చేసే ఏజెంట్. పేడను సేకరించి, దొర్లించి చిన్న చిన్న బాల్స్ గా తయారు చేయడానికి వీటికి బోలెడంత బలం ఉంటుంది.

4. మొక్కల్ని నాశనం చేసే కీటకాలను తింటుంది, తోటల్లో బాగా సహాయపడుతుంది. వాటి గూళ్ళ విషయంలో మాత్రం జాగ్రత్తగా ఉండాలి.

5. సాధారణంగా తడి నేలల్లో కనిపిస్తాయి. వీటికి రెండు జతల రెక్కలు ఉంటాయి. వాటిని సెకను కి 300 సార్లు ఆడిస్తాయి.

సాలీడు

తేనెటీగ

తూనీగ

పేడపురుగు

ఆరుద్రపురుగు

సమాధానాలు చివరి పేజీలో ఉన్నాయి

పొడవైన ముక్కు ఉన్న పక్షి నేస్తాలు
బయా పక్షులకు సంబంధించిన వివరాలు:

• బయా పక్షులు గిజిగాడు పక్షి కుటుంబానికి చెందినవి.
• అవి ఒక సమాజంలా, గుంపుగా జీవించే పక్షులు.
• ఉత్తర భారతదేశంలో వీటిని సోన్ చిడీ అంటారు. బయా పక్షులు చాలా వరకు ఆఫ్రికాలోనే ఉంటాయి. కానీ భారత్, మయన్మార్ లలో కొన్ని జాతులు కనిపిస్తాయి.
• గడ్డి, ఆకులతో అద్భుతమైన తమ గూళ్ళను చాలా అందంగా నేస్తాయి.
• బాగా విశాలంగా, చూడచక్కగా ఉండే ఈ గూళ్ళను మగ పక్షులు, ఆడవాటితో జతకట్టే సమయంలో నేస్తాయి.

ఒకటి, రెండు, మెరుపు!

మిణుగురులకు సంబంధించిన వివరాలు:

• మిణుగురులు ఒకదానితో మరొకటి కాంతి తోనే మాట్లాడుకుంటాయి.
• అవి చల్లటి కాంతిని విడుదల చేస్తాయి. ప్రపంచంలోనే అత్యంత సమర్ధవంతమైన కాంతి అది.
• ప్రతి మిణుగురుల జాతికి ఒక ప్రత్యేకమైన నిర్మాణ క్రమం ఉంటుంది.
• పెద్దవే కాక చిన్న మిణుగురులు కూడా మెరుస్తాయి. కొన్ని జాతుల్లో లార్వా, చివరకు గుడ్లు కూడా కాంతిని వెదజల్లుతాయి.
• మిణుగురుల జీవిత కాలం చాలా చిన్నది.

గోపిని కరుణాకర్ – గోపిని కవి, కాల్పనికుడు, తెలుగు సినీ పరిశ్రమలో బాగా పేరొందిన దర్శకుడు ఎన్.శంకర్ దగ్గర ఆయన అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ గా పనిచేస్తున్నారు. ఆయన రాసిన తెలుగు కవితలు అనేక దినపత్రికలు, వారపత్రికల్లో ప్రచురించార్రు. ప్రత్యేకించి ఆయన కథనం బాగా ఆకట్టుకుంటుంది. చూపులేని అమ్మమ్మ ప్రభావం ఆయన మీద బాగా ఉంది. అది ఆయన రచనల్లో స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. తన బాల్యంలోని జ్ఞాపకాలు, రాత్రిపూట కన్న కలలు, ఆలోచనలు అన్నీ తన కథల ద్వారా బయటపెడుతున్నట్టు ఆయన చెబుతారు.

కథను గీత ధర్మరాజన్ 1988లో, బాలల పుస్తకం తమాషాతో ఏర్పాటు చేశారు. ఆమెకి విద్యారంగంలో సామాజిక సేవ చేయాలన్న బలమైన ఆసక్తి ఉండేది. సమాజంలోని కింది వర్గాల పిల్లల కోసం ప్రత్యేకంగా కథలు ఆధారంగా బోధన పద్ధతి, పాఠ్యప్రణాళికను రూపొందించారు. భిన్నత్వంలో ఏకత్వాన్ని పెంపొందించడానికి కథలు సరైన మార్గమని ఆమె భావించారు. అంతకు ముందు ఆమె పెన్సిల్వేనియా గెజెట్ కి, మ్యాగ్జైన్ ఆఫ్ ఐవీ లీగ్ యూనివర్శిటీ ఆఫ్ పెన్సిల్వేనియా మ్యాగ్జైన్ కి ఎడిటర్ గా పనిచేశారు. చిన్నపిల్లల మ్యాగ్జైన్ టార్గెట్ కి పనిచేశారు. ఎడిటర్ గా తన 31 ఏళ్ళ అనుభవాన్ని రంగరించి దానిని ప్రారంభించారు. ఆమె 31 పుస్తకాలు రాశారు. 400లకుపైగా ప్రచురణలు ఆమె సాధించిన ఘనత.

అతను రాయ్ – ఆయన 100కి పైగా చిన్న పిల్లల పుస్తకాలకు పనిచేశారు. అతను ముదురు రంగులను, స్పష్టమైన వివరాలు పొందుపర్చి, చదివే వాళ్ళ దృష్టిని, మనసులను ఆకర్షిస్తారు. ఇండియా టుడేకి రాజకీయ కార్టునిస్టుగా పనిచేసిన రాయ్ పిల్లల పుస్తకాలకు బొమ్మలు వేసినందుకు చిల్డ్రన్ చాయిస్ అవార్డు దక్కింది అంటే ఆశ్చర్యపోవాల్సిన పనిలేదు. ఆయన చిత్రకళా నైపుణ్యానికి ఐబిబీవై సర్టిఫికెట్ వచ్చింది. ఆయన స్టుడియో గుర్గావ్ లో ఉంది.

KATHA

"కథ అనేది లాభాపేక్ష లేని అంతర్జాతీయ సంస్థ (www.katha.org). ఓనమాలు నుంచి పుస్తకపఠనం వరకు అన్నీ నేర్పించడానికి 1988 నుంచి నిరంతరాయంగా పనిచేస్తోంది. మా 30 ఏళ్ల అనుభవంలో పేదరికంలో ఉన్న పిల్లలకు విద్యను అందించాం, వారి కోసం పుస్తకాల్ని ప్రచురించాం."

‘‘భారత కీర్తి కిరీటంలో ఒక విద్యారత్నం.’’ – నయోయూకీ షినోహరా, డిప్యూటీ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్, ఐఎంఎఫ్"

‘‘ప్రపంచవ్యాప్తంగా కష్టాలతో కొట్టుమిట్టాడుతున్న పట్టణాల్లో సృజనాత్మక ప్రాజెక్టులు చేపట్టాలనుకునే వాళ్లకు కథ ఒక ప్రామాణికమైన ఉదాహరణ.’’ -చార్లెస్ లాండ్రీ, ది ఆర్ట్ ఆఫ్ సిటీ మేకింగ్

‘‘పిల్లల విషయంలో నిజంగానే మంచి దృక్పథంతో కథ పనిచేస్తోంది. అందుకే అది... పిల్లల కోసం అందమైన బొమ్మల పుస్తకాలు తయారు చేస్తోంది.’’ – టైమ్ ఔట్

పిల్లలే సమాజంలో మార్పు తీసుకొస్తారు, అది స్థిరమైంది, నిజమైంది, పిల్లలు తమ పుస్తకాల్లో ఉన్నది ఉన్నట్టు చేస్తారు అన్న ఆలోచనే కథ పనిచేసే తీరును నడిపిస్తోంది’’ – పేపర్ టైగర్స్

తెలుగు కథలో కొంత భాగాన్ని గీత ధర్మరాజన్ ఇంగ్లీష్ లో తిరిగి చెప్పారు.

ఈ ఎడిషన్ మొదటగా 2021లో ప్రచురించబడింది.
కాపీ రైట్ © కథ 2012, 2021
అనువాదక కాపీరైట్ © కథ
చిత్రాల కాపీ రైట్ © కథ
"ఎ3, సర్వోదయ ఎన్ క్లేవ్, శ్రీ అరబిందో మార్గ్,
న్యూ ఢిల్లీ 110017"
ఫోన్: 91-11 4141 6600 . 4141 6610
ఈమెయిల్: editors@katha.org, వెబ్ సైట్: www.katha.org
ISBN 978-93-82454-65-6

మా లక్ష్యం: ప్రతి చిన్నారి బాగా చదువుకోవాలి, అది సరదాగా సాగాలి!

లాభాపేక్ష లేని సంస్థగా 1988లో కథ ప్రారంభమైంది. ఇది ఓనమాలు నుంచి పుస్తకపఠనం వరకు అన్ని నేర్పించడానికి నిరంతరాయంగా పనిచేస్తోంది. పుస్తకాలు చదివేటప్పుడు చిన్నారులు, పెద్దవాళ్ళు పొందే ఆనందాన్ని మరింత పెంచేందుకే అంకితమైంది. పేదరికంలో ఉన్న 1,00,000పైగా చిన్నారులతో కలసి పనిచేస్తోంది. నాణ్యమైన పుస్తకాలను అందిస్తూ, మధ్యమధ్యలో సూచనలు చేస్తూ వాళ్ళు చదవే స్థాయి మంచి ప్రమాణాలు అందుకునేలా చేస్తున్నారు.

సర్వ హక్కులు మావే. ప్రచురణకర్తల రాతపూర్వక అనుమతి లేకుండా ఈ పుస్తకంలో ఏ భాగాన్ని తిరిగి ప్రచురించకూడదు లేదా ఏ రూపంలోనైనా ఉపయోగంచకూడదు.

ఈ పుస్తకాల అమ్మకం ద్వారా వచ్చే మొత్తంలో 10 శాతం పేద పిల్లల చదువు కోసం కేటాయించి, వాళ్ళ జీవితాలను తీర్చిదిద్దే కార్యక్రమంలో భాగస్వామ్యం అవుతున్నాం.

"‘ఐ లవ్ రీడింగ్’ లైబ్రెరీ ఒక అరుదైన పుస్తకాల సమూహం. కొత్తవాళ్ళు కూడా సరళంగా చదువుకునేలా ఉంటాయి. పిల్లలు అర్థం చేసుకునే స్థాయికి తగినట్టుగా నాణ్యమైన కథలు, పద్యాలు, ఆకర్షణీయమైన డిజైన్లతో వీటిని రూపొందిస్తున్నారు . ఇది భారతదేశపు మరియు ప్రపంచవ్యాప్తంగాను ఉన్న అత్యుత్తమ సాహిత్యం, చిత్రకళానైపుణ్యాల సంగమం. గీత ధర్మరాజన్ రూపొందించిన కథల ద్వారా బోధించే పద్ధతి ఈ పుస్తకాల్లో స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. ఇది అరుదైన బోధనా పద్ధతి, ఇందులో అప్పుడే చదవడం ప్రారంభించిన చిన్నారులు దానిని అస్వాదించటం పాటు, వాళ్ళను పెద్ద ఆలోచనలతో కూడిన ఆసక్తికరమైన ప్రపంచంలోకి తీసుకెళ్తుంది. TA-DAA!
('థింక్, ఆస్క్, డిస్కస్, యాక్ట్, ఎచీవ్' - ఆలోచించు, అడుగు, చర్చించు, ఆచరించు, సాధించు) "

"కథాస్ హొలిస్టిక్ ఎర్లీ లెర్నింగ్ (KHEL!) ల్యాబ్ లో ప్రభుత్వ, లాభాపేక్ష లేని మరియు ప్రైవేట్ స్కూల్ టీచర్ల కోసం వర్క్ షాప్ లు నిర్వహిస్తున్నారు. ఇవి ఎఫ్ టూ ఎఫ్(ఫేస్ టూ ఫేస్) వర్క్ షాప్ లు. ఆన్ లైన్ లో నిర్వహింపబడే ఈ సెషన్లు పూర్తి చేసిన టీచర్లు, స్కూల్ అడ్మినిస్ట్రేటర్లు, వాలంటీర్లకు “రీడింగ్ టీచర్స్ సర్టిఫికెట్” ఇస్తారు.
మరిన్ని వివరాల కోసం సంప్రదించండి: 300m@katha.org"

ఇవన్నీ ఐఎల్ఆర్ పుస్తకాలు

సరదాగా, అర్థవంతంగా చదవండి

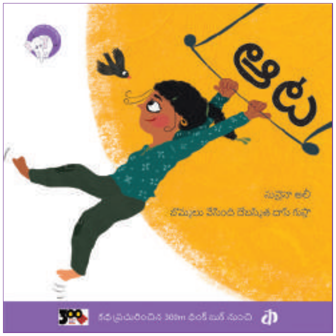

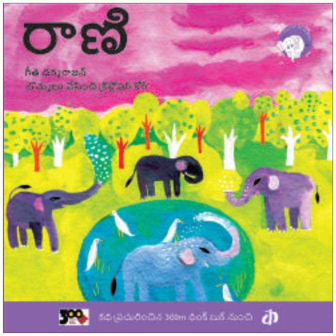

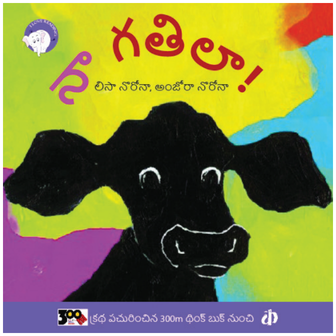

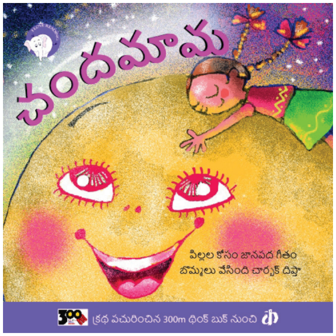

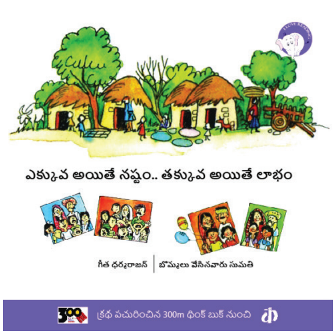

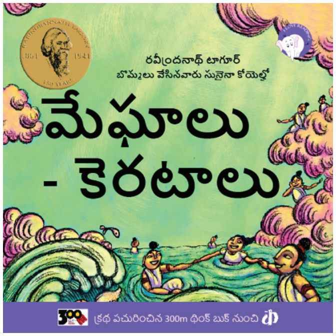

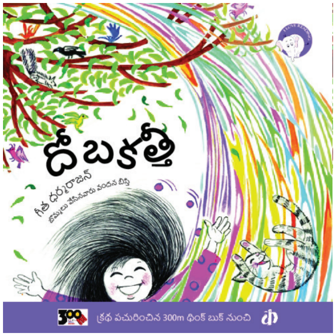

FOR OUR BOOKS

www.books.katha.org

"భారతదేశపు భిన్నసంస్కృతుల్లో ఏకత్వానికి ఈ కథల ద్వారా గుర్తింపు."
- ది పయనీర్

ఇండిగో సిరీస్ లో

బాలల కోసం

కథ పుస్తకం

ISBN 978-93-88284-81-3

www.katha.org

₹ xxx